

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА: УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»

Першого рівня вищої освіти

на здобуття освітнього ступеня *бакалавр*

за спеціальністю 014 Середня освіта

предметною спеціальністю 014.01 Українська мова і література

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр освіти з української мови і літератури.

Учитель української мови і літератури.

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ІДГУ

Голова вченої ради

Я. В. Кічук

(протокол № 7 від 08 травня 2019р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2019р.

Ректор Я. В. Кічук

(наказ № 3 від 09 травня 2019р.)

Ізмаїл – 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1. Рада з якості вищої освіти ІДГУ

Протокол № 4 від «6» травня 2020 р.

Голова ради з якості освіти ІДГУ Н.М. Кольцун (Кольцун Н.М.)

2. Вчена рада факультету української філології та соціальних наук

Протокол № 8 від «29» квітня 2020 р.

Голова вченої ради факультету української філології

та соціальних наук І.Є. Татарин (Татарин І. Є.)

3. Рада з якості вищої освіти факультету української філології та соціальних наук

Протокол № 3 від «28» квітня 2020 р.

Голова ради з якості вищої освіти факультету Н.О. Гончарова (Гончарова Н. О.)

4. Кафедра української мови і літератури

Протокол № 9 від «10» березня 2020 р.

Завідувач кафедри А.О. Колесников (Колесников А.О.)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Мельникова Руслана Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та літератури (гарант освітньої програми).
2. **Погорєлова Алла Дмитрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури.
3. **Фоміна Лілія Георгіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури.

Інформація про зовнішню апробацію:

Рецензент: : **Гороф'янюк Інна Валентинівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету ім. М.Коцюбинського

1. Профіль освітньої програми
за спеціальністю 014.01 Середня освіта
за предметною спеціальністю: 014.01 Українська мова і література

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, факультет української філології та соціальних наук, кафедра української мови і літератури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Кваліфікація: бакалавр освіти з української мови і літератури. Учитель української мови і літератури.
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта: Українська мова і література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про Акредитацію Серія НД-II № 1658478 від 2 липня 2013 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2018 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2028 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Програма призначена для підготовки конкурентноспроможного фахівця з глибокими фундаментальними знаннями та вміннями міждисциплінарного філологічного дослідження, здатного будувати свою діяльність на основі креативного підходу та готового до продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, Спеціальність: 014.01 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.01 Українська мова і література.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності філологічної і педагогічної освіти, орієнтована на академічну і професійну підготовку на основі теоретичних досліджень і практичних результатів їх впровадження з урахуванням світового досвіду навчальної діяльності, сучасного стану підготовки фахівців з мовної освіти в Україні, акцентує увагу на здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері професійної діяльності вчителя-словесника.
Основний фокус освітньої програми та	Професійна освіта в галузі філології, психології та методики навчання у закладах середньої освіти.

спеціалізації	
Особливості програми	Програма включає навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки, які поглиблюють компетентності майбутнього вчителя української мови та літератури й забезпечує можливість засвоєння наукових програм у відповідних галузях знань.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускників програми призначено для навчально-виховної, науково-методичної та організаційно-управлінської діяльності в галузі 01 Освіта відповідно до Класифікатора професій ДК 003: 2010: 232 – викладачі середніх навчальних закладів; 234 – викладачі спеціалізованих навчальних закладів; 235 – інші професіонали в галузі навчання; 235.1 – професіонали в галузі методів навчання; 2351.1 – наукові співробітники; 2444 – професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів; 2444.1 – наукові співробітники (філологія, лінгвістика та переклади): наукові співробітники, наукові співробітники-консультанти, філолог-дослідник; 2444.2 – філологи, лінгвісти, перекладачі.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання мови та літератури із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через виробничу практику. Стиль навчання: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підходи. Лекційні курси поєднуються з семінарськими, лабораторними та практичними заняттями, самостійна робота проводиться з залученням електронних підручників, конспектів, консультацій з викладачами
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми, поточний, модульний й підсумковий контроль; письмові, усні екзамени, тестування, заліки з навчальної (філологічної, ознайомчої й виховної), навчально-виробничої (педагогічної) і виробничої (педагогічної) практик, курсові роботи, комплексні кваліфікаційні екзамени. Система оцінювання: чотирибальна національна шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); дворівнева національна шкала (зараховано/не зараховано); 100-бальна (ЄКТС) шкала)
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й визначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах освіти середньої школи.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати здобуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Спроможність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово.</p> <p>ЗК 5. Знання предметної галузі та розуміння професії.</p> <p>ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 7. Здібність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі сучасної лінгвістики, професійно профільовані знання системи мови й правил її функціонування при іншомовній комунікації.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 10. Спроможність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 11. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією.</p> <p>ЗК 12. Уміння працювати в команді.</p> <p>ЗК 13. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Володіти спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.</p> <p>ФК 2. Бути обізнаними з внутрішніми та зовнішніми законами розвитку мови та літератури.</p> <p>ФК 3. Володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки.</p> <p>ФК 4. Мати здатність оперативно засвоювати нові теорії, методики дослідження, що народжуються як у галузі філології, так і на межі різних гуманітарних наук.</p> <p>ФК 5. Вміти застосовувати на практиці теоретичні знання з лінгвістики, літературознавства, загальні та спеціальні методи філологічного дослідження.</p> <p>ФК 6. Здійснювати аналіз мовних та мовленнєвих об'єктів, різних типів лінгвістичних та літературознавчих текстів, зокрема й художніх творів, а також помилок на різних мовних рівнях.</p> <p>ФК 7. Здійснювати пошук та аналітичне опрацювання нової текстової, графічної, звукової та відеоінформації.</p> <p>ФК 8. Вміти застосовувати трансфер академічних знань і академічних досліджень у прикладних освітніх технологіях та соціокультурній діяльності.</p> <p>ФК 9. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>ФК 10. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.</p> <p>ФК 12. Уміння організувати і надавати психологічну допомогу (індивідуальну, групову).</p> <p>ФК 13. Знати принципи, методи і форми організації навчального процесу в закладах освіти середньої школи.</p> <p>ФК 14. Володіти специфікою сучасних технологій навчання та викладання в закладах освіти середньої школи.</p> <p>ФК 15. Використовувати сучасні інноваційні технології навчання у</p>

	<p>процесі викладання української мови та літератури, англійської мови.</p> <p>ФК 16. Володіти навичками професійної інформаційної діяльності щодо аспектів викладання української мови та літератури, англійської мови в закладах освіти середньої школи.</p> <p>ФК 17. Знання основ теорії, методів і прийомів усної та писемної комунікації.</p> <p>ФК 18. Уміти вести дискусію.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

- ПРН 1.** Знання методики викладання української мови та літератури в різних типах середніх навчальних закладів.
- ПРН 2.** Знання сучасних наукових методів філологічних досліджень, достатня підготовка для проведення науково-дослідницької роботи в галузі філологічних наук.
- ПРН 3.** Знання методики проведення експериментів у галузі лінгвістики та дидактики.
- ПРН 4.** Знання методики психолого-педагогічної діагностики, володіння навичками та вміннями її реалізації.
- ПРН 5.** Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.
- ПРН 6.** Знання законодавчої та нормативної бази України про охорону праці в освітній галузі.
- ПРН 7.** Вільне володіння фундаментальними знаннями в галузі філології (основні концепції, праці гуманітарних наук та їх видатні представники).
- ПРН 8.** Здатність використовувати професійно-профільовані знання, уміння й навички, досліджувати мовні та літературні явища, вирішувати практичні завдання в галузі філології.
- ПРН 9.** Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПРН 10.** Вміння проводити науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадження у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання мови, літератури, в тому числі інтенсивних методів навчання, індивідуалізованого навчання тощо.
- ПРН 11.** Вміння планувати й організовувати навчальну діяльність учнів на заняттях, в позааудиторній роботі, активізувати їх самостійну роботу й наукову творчість.
- ПРН 12.** Навички вести навчальний діалог і ефективно організовувати співпрацю з учнями.
- ПРН 13.** Здійснювати діагностику особистості з використанням тестових завдань як важливого дослідницького інструменту.
- ПРН 14.** Вміння здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію.
- ПРН 15.** Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
- ПРН 16.** Вміння працювати з комп'ютерною технікою та ефективно використовувати її для обробки матеріалів і результатів досліджень у галузі філології.
- ПРН 17.** Вміння користуватися науковою літературою, аналізувати матеріал академічних підручників та навчальних посібників з української мови та літератури, англійської мови для різних типів середніх навчальних закладів з метою виявлення його наукової вирогідності, методичного значення та прогнозування можливих труднощів у засвоєнні навчальних програм.
- ПРН 18.** Ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ.
- ПРН 19.** Презентувати результати власних досліджень для проінформованої аудиторії.
- ПРН 20.** Формування суджень про використання професійно-орієнтованих загальнотеоретичних знань з української мови та літератури.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>В реалізації програми беруть участь штатні науково-педагогічні працівники – доктори філологічних наук, професори, кандидати філологічних наук, доценти, кандидат педагогічних наук, доцент; за можливості залучаються закордонні фахівці.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні</p>
-----------------------------	---

	працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, в тому числі закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - спеціалізовані кабінети, лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ІДГУ: idgu.edu.ua; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - навчальні та робочі плани; - графіки навчального процесу; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - навчальні та робочі програми дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів; - програми практик; - методичні рекомендації щодо написання курсових робіт; - критерії оцінювання рівня підготовки; - пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ВНЗ
Міжнародна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у закордонних ВНЗ
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Основи філософських знань	4	екзамен
ОК 2.	Основи академічного письма	3	залік
ОК 3.	Україна в європейській історії та культурі	4	екзамен
ОК 4.	Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 5.	Англійська мова	9	заліки, екзамен
ОК 6.	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	залік

ОК 7.	Англійська мова 2		екзамен
ОК 8.	Фізична культура та основи здоров'я людини		залік
ОК 9.	Педагогіка	6	екзамен
ОК 10.	Психологія	6	екзамен
ОК 11.	Вступ до слов'янської філології з основами наукових досліджень	3	залік
ОК 12.	Вступ до мовознавства	4	екзамен
ОК 13.	Сучасна українська мова	25	заліки,екзамени
ОК 14.	Українська мова в діяхронному аспекті	3	залік
ОК 15.	Методика навчання української мови	4	екзамен
ОК 16.	Історія української літератури	23	заліки,екзамени
ОК 17.	Вступ до літературознавства	4	екзамен
ОК 18.	Ділова українська мова	4	залік
ОК 19.	Методика навчання української літератури	4	екзамен
ОК 20.	Курсова робота з української літератури з методикою навчання	1	захист
ОК 21.	Курсова робота з української мови з методикою навчання	1	захист
ОК 22.	Основи психофізіології	4	екзамен
ОК 23.	Історія психології	4	екзамен
ОК 24.	Вікова та педагогічна психологія	4	залік
ОК 25.	Інклюзивна освіта	3	залік
ОК 26.	Психодіагностика	9	екзамени
ОК 27.	Соціальна психологія	4	залік
ОК 28.	Основи психологічного консультування та психокорекції	5	екзамен
ОК 29.	Конфліктологія	4	екзамен
ОК 30.	Патопсихологія	4	залік
ОК 31.	Курсова робота з практичної психології	1	захист
ОК 32.	Навчальна практика (філологічна)	3	захист
ОК 33.	Навчальна практика (психолого-педагогічна)	6	захист
ОК 34.	Виробнича практика (педагогічна з української мови і літератури)	9	захист
ОК 35.	Виробнича практика (психологічна)	6	захист
	Загальний обсяг обов'язкових компонентів:	180	
	Вибіркові компоненти ОП		
	Загальний обсяг вибіркового компонентів:	60	
	Загальний обсяг освітньої програми	240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП (див. додаток)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта: українська мова і література» проводиться у формі атестаційного екзамену з української мови і літератури та методик їх навчання.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти з української мови і літератури. Учитель української мови і літератури.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 6		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 1		+									+	+	+	+		+	+			
ФК 2		+									+	+	+	+	+	+	+			

ФК 3		+									+	+	+	+		+	+			
ФК 4		+			+		+				+	+	+	+	+	+	+			
ФК 5		+			+		+				+	+	+	+		+	+			
ФК 6		+			+		+				+	+	+	+		+	+			
ФК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 8		+	+	+	+	+	+													
ФК 9														+						
ФК 10														+						
ФК 11														+						
ФК 12														+						
ФК 13																				
ФК 14															+				+	+
ФК 15															+				+	+
ФК 16															+				+	+
ФК 17		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 18		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+

	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 1															
ФК 2	+														

ФК 3	+														
ФК 4			+												
ФК 5	+														
ФК 6	+														
ФК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 8															
ФК 9		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ФК 10		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ФК 11		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ФК 12		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ФК 13	+										+	+	+	+	+
ФК 14	+										+	+	+	+	+
ФК 15	+										+	+	+		

